

Tak, for undervisningen!

- hvorfor skal det være så svært at tale om sex, når alle alligevel ved, at alle tænker på det hele tiden?

Af Aslak Gottlieb, far til fire

Jeg er skolelærer. Én gang har jeg oplevet, at en elev kom op til mig efter timen, gav hånd og takkede for undervisningen. Rasmus, hed han og gik i ottende klasse. Jeg tror måske nok, at andre elever har syntes godt om min undervisning. Der er sikkert også nogen, der har kedet sig bravt. Men i hvert fald er Rasmus den eneste der ligefrem har takket mig for undervisningen, sådan spontant efter en time. Det var et ret stort øjeblik for mig. Man bliver ikke lærer på grund af lønnen, så derfor betyder den slags oplevelser med elever (og forældre for den sags skyld) meget. Og mens lønnen forsvinder alt for hurtigt fra ens konto, forbliver øjeblikke som det med Rasmus i hukommelsen for altid. Øjeblikket blev ikke mindre af, at Rasmus normalt var en, på sin egen måde, ret stille dreng. Han havde et genert smil og charmerende øjne. Eller var det omvendt? Generte øjne og et charmerende smil? Det blev man aldrig rigtig helt klog på, hvilket jeg i øvrigt tror, fik mange af pigerne til at synes godt om ham. Men højtråbende var han aldrig. Og jeg er sikker på, at det var grænseoverskridende for ham, helt offentligt at takke mig for undervisningen den ellers helt almindelige torsdag efter 6. lektion.

Det var nu heller ikke en helt almindelig time Rasmus takkede for. Det skal jeg indrømme. Jeg kunne hente en masse billige point. For det første var klassen i den lektion delt op i drenge og piger. Den kvindelige engelsklærer underviste pigerne, mens jeg som dansk- og klasselærer underviste drengene. For det andet var emnet 'seksualundervisning'. Et emne der altid giver anledning til en masse fnis og forventninger. Uanset hvor kedelig man ellers er som lærer, er det svært at gøre emnet uinteressant. Erfaringen viser, at de fleste elever i ottende klasse fra naturen side er mere nysgerrige efter at lære om orgasmer og onani end om hvilke tyske modalverber der styrer dativ? Når læreren pludselig tager de ord i munden, som man ellers kun læser på de frække internetsider eller pjatter med i omklædningsrummet efter idræt,

sker der noget særligt i klassen. Der kommer en anden lydhørhed (end den omkring de tyske modalverber ...). Og jeg tror, at det netop var emnet, seksualundervisning, der gjorde udslaget for Rasmus' taknemmelighed.

Jeg husker ikke præcis hvad undervisningen handlede om. Jeg mener heller ikke at jeg som lærer gjorde en særlig god eller dygtig indsats. Men efter timen var det tydeligt, at der var faldet en kæmpe sten fra Rasmus' hjerte. Undervisningen gav ham svar på nogle kæmpemæssige spørgsmål, som han på det tidspunkt ikke kunne tale med andre *voksne* om. Mellem børn og forældre er det tabu at tale sammen om seksualitet. Men hvem andre end ens forældre er der lige at tale med om den slags? Buschaufføren? Pedellen på skolen? Mormor? "Øh, kan pigen mærke forskel på om man har en lille eller en stor pik? Kan man onanere for meget? Smitter HIV gennem oralsex?" (underforstået at *det prøvede jeg nemlig i weekenden ...*) Nej, vel. Der skal virkelig fortrolighed til, for at tale med en voksen om de emner. Det kræver, at der stadig eksisterer den fortrolighed der fandtes mellem sig og sine forældre, da man var lille. Men pludselig, når der begynder at vokse hår ud alle mulige vegne på kroppen, finder man ud af, at fortroligheden er forandret. I værste fald forsvundet. Man er blevet fremmed for sine forældre. Og her kommer så det mærkelige: I visse tilfælde er det ok, at tale med sin lærer det. Ikke sådan om sine helt private erfaringer, men i generelle vendinger. Men selvom man taler i generelle vendinger, kommer man altid til at afsløre noget om sig selv i situationen. Der er jo en grund til at man stiller de spørgsmål, man stiller ...

Endnu mere mærkeligt er det, når seksualundervisningen består i, at der kommer et par unge mennesker fra et kommunalt rådgivningscenter eller lignende på besøg i klassen. Jeg har aldrig selv overvejet scenen, for pointen er netop, at læreren ikke skal opholde sig i lokalet, mens undervisningen foregår. På den måde føler eleverne sig mere frie til at stille deres spørgsmål. Det handler om anonymitet og diskretion i forhold til læreren. Det er ikke så mærkeligt: som elev ville jeg da heller bryde mig om indirekte at udstille mine seksuelle erfaringer eller mangel på samme i ottende klasse. Nej, det mærkelige er stadig, at man ikke taler med sine forældre om emnet.

Det er ikke bare mærkeligt. Jeg mener såmænd også, at det er *forkert*. Og jeg mener, at det er forældrene, der gør noget forkert. Eller rettere sagt: De gør ikke noget. De lader som om, at emnet ikke eksisterer. Måske svinger de sig op til at spørge, som min far spurgte mig i sin tid,

om man har brug for at tale om det der med sex. "Øh, bøj - nej. Vi har haft seksualundervisning i skolen, såeh deet ...". Pyha, så er den klaret. Vi kan komme videre i hver vores liv. Og hvis man var syg den dag i skolen, hvor unge-sexrådgiverne var på besøg, er der jo sexbrevkasser på nettet og i bladene.

Men det er bare ikke godt nok. Selvom både børn og forældre føler det akavet, er forældre forpligtede til at tage snakken. Forældre har i sagens natur noget erfaring at øse af. Farmand behøver ikke at fortælle, hvilke stillinger han og mor foretrækker fredag aften efter Disney-sjov, men alle har været unge og usikre en gang, og den pointe er måske den vigtigste for børn at kende. Den famlende usikkerhed man føler, når man er helt ung, er den mest naturlige ting i verden. Sådan har vi alle følt. Og følelsen er naturligvis ikke behagelig. Usikkerheden lammer vores handlekraft. Vi trækker snuden tilbage, hvor vi allermost har lyst til at stikke den frem og indsnuse de fremmede dufte af erotikkens ukendte land. Men sådan behøver det ikke at være. Forældrene har nøglen til at deres børn undgår det. De skal tale om emnet med deres børn. Fortælle om deres egne følelser "fra dengang". Om de komiske situationer. De mislykkede. Og når det endelig lykkedes. Igen, ikke i detaljer, som krænker forholdet. Både voksen og barn skal have mulighed for at bevare blufærdigheden. Bare den ikke er misforstået. Bare samtalen er ærlig. For ærlighed rimer på kærlighed. Den slags kærlighed, der handler om at ville den anden det bedste.

Jeg tror, at alle forældre vil deres børn det bedste. Det er bare ikke altid lige nemt at vise det. Jeg taler af erfaring. Jeg har selv fire drenge. Dette essay er til dem. De skal læse det, før de begynder *at rende med damer*, som min egen far udtrykte det. Så kan jeg ikke krybe uden om, når tiden er inde til den uundgåelige samtale om bien og blomsterne. For så ved de, og jeg, at jeg er en hykler og en kryster.

Rasmus hed for resten slet ikke Rasmus, men netop fordi det var ham, har jeg valgt at ændre hans navn her.